

نامه‌ای به تمام معلمانِ سرزمینِ «ایران»

معلم عزیز و ارجمند سلام بر شما و خدایِ قَوّت

از اینکه شغلِ معلمی را که شغلِ انبیاست، انتخاب کرده‌اید، به شما تبریک و احسنت می‌گویم. شما می‌دانید که معلمان، محور و معیارِ صحتِ حرکتِ جامعه هستند و اگر هر یک از ما، معلمان، به خوبی و عاشقانه با دانش‌آموزان رفتار کنیم، بسیاری از آسیب‌ها و بحران‌های جامعه از بین خواهد رفت. با این توضیح، تجربه‌ای را که در ۳۰ سال خدمت در آموزش و پرورش آموختم، با نهایت احترام و ادب، تقدیم شما معلم عزیز و ارجمند می‌کنم. امیدوارم که بدون پیش‌داوری و قضاوت بخوانید و در صورت امکان عمل کنید؛ از آنجا که نمی‌خواهم متن نامه طولانی شود، به‌ناچار، سعی می‌کنم نکاتی را به‌صورت گزیده به شما معلم عزیز یادآوری کنم.

۱- چه خوب است در کلاس‌های درستان، همواره با وضو باشید؛ کلاس، درس و دانش‌آموز، حُرمت دارد.

۲- پیشنهاد می‌شود که با لباسِ فُرم، ترجیحاً روپوش سفید، در کلاس‌های درس حاضر شوید.

۳- پیشنهاد می‌شود هنگام ورود به کلاس، زمانی که همه دانش‌آموزان، به احترام معلم ایستاده‌اند، جلو بروید و با تکتک دانش‌آموزان، دست بدهید و دانش‌آموز بعد از دست دادن، در جایش بنشیند. (هدف: برقراری و ایجاد رابطه دوستانه با دانش‌آموز).

۴- در اولین جلسهٔ درس، سعی شود قراردادِ مکتوبی با دانش‌آموزان امضا نمائید؛ در متن قرارداد، به شیوه‌های تدریس و انتظارات دو طرف اشاره نمایید. (فایل Word متن پیشنهادی «قراردادِ معلم و شاگرد» در سایت NM.RW24.ir موجود هست).

۵- در همان جلسه‌های اول، در برگه‌ای کوچک، مشخصات کامل دانش‌آموز (نام و نام خانوادگی، کلاس و رشته، تاریخ تولد، نام و شغل پدر و مادر، آدرس و تلفن) را به‌طور محرمانه و مکتوب، از دانش‌آموزان بگیرید. (نمونه فرم پیشنهادی، «فرم اولیه شناسایی دانش‌آموزان پرای تولد» در سایت NM.RW24.ir موجود است). سپس مشخصات دانش‌آموزان را در فرم خاص یا گوشی تلفنتان ذخیره کنید و سالروز تولدشان را با اهدای چند جلد کتاب صوتی، تبریک بگویید.

۶- در جلسه‌های اول، شیوه‌های تدریستان را همراه با متن قرارداد، به دانش‌آموزانتان بدهید. متن پیشنهادی با عنوان «روش تدریس معلم فارسی» در سایت NM.RW24.ir موجود هست که می‌توانید فایل ورد را دریافت کنید و طبق شیوهٔ تدریس خودتان ویرایش کنید.

۷- همواره کلاس‌های درستان را با نام خدا و تلاوت قرآن توسط خودتان و دانش‌آموزان (به ترتیب دفتر کلاس) شروع کنید. «اول تلاوت قرآن و سپس شروع درس». (با یاد خدا دل و جان آرام می‌گیرد). ضمن آنکه می‌توانید از دانش‌آموزان بخواهید که هنگام ورود معلم به کلاس، پس از صلوات، چند شعر زیبا و انگیزشی بخوانند.

۸- بسیار دوستانه و محترمانه پیشنهاد می‌دهم که از هر گونه تنبیه، تحقیر، توهین و به‌ویژه تنبیه بدنی بپرهیزید و به جای آن از انواع تشویق‌های کلامی، رفتاری، مادی و معنوی استفاده کنید؛ زیرا در

استفاده از روش‌های مختلف تنبیه، به‌ویژه بدنی، ارتباط با دانش‌آموز قطع می‌شود و شما به‌عنوان معلم، نمی‌توانید نکتهٔ جدیدی را به او بیاموزید.

۹- بهتر است که در هر سال حداقل دو یا سه بازدید گروهی با دانش‌آموزان از کتابخانه‌های عمومی، موزه‌ها و مکان‌های دیدنی شهرتان به عمل آورید؛ زیرا خارج از کلاس، آموزش و شناخت بهتر و راحت‌تر صورت می‌گیرد.

۱۰- چنانچه مطلع شدید که یکی از دانش‌آموزانتان بیمار شده یا سانحه‌ای برایش پیش‌آمده، حتماً تلفنی یا حضوری جویای احوالش شوید.

۱۱- پیشنهاد می‌کنم که دانش‌آموزانتان را همواره تیزبین، دقیق، باهوش و باادب بدانید و ببینید. ویژگی‌های مثبت و خوب آن‌ها را تأیید و تحسین کنید. (این کار موجب می‌شود که ارتباط متقابل حفظ شده و فرایند یادگیری ادامه داشته باشد و کلام شما منجر به تغییر در رفتار مناسب وی شود.)

۱۲- از ولی دانش‌آموزانی که در امتحانات داخلی ۲۰ یا بالاترین نمرهٔ کلاس را می‌گیرند به‌صورت کتبی دعوت کنید. به این صورت که ورقهٔ دانش‌آموز را به همراه یک متن تشکر از ولی، آماده کنید و ترجیحاً از پدر یا مادر یا هر دو نفر دعوت کرده و آن‌ها را هم تشویق و تأیید کنید که چنین فرزند باهوش و با ادبی دارند. (متن دعوت‌نامه از ولی در سایت NM.RW24.ir وجود دارد.)

۱۳- پیشنهاد می‌کنم که برای تدریس از نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای موجود، بهره ببرید و کلاس درسی جذاب و متفاوتی داشته باشید و اجازه دهید که دانش‌آموزان از طریق نرم‌افزارهای آموزشی موجود، خودشان بیاموزند.

۱۴- وقتی که تکالیف نوشتنی دانش‌آموز را بررسی می‌کنید، در دفتر کلاسی، علامت مثبت برای دانش‌آموز ثبت کنید و سپس دفتر دانش‌آموز را امضا نموده و با درج تاریخ و روز، بنویسید: «آفرین»، «متشکرم که تمیز و زیبا نوشتی!»، «احسنت» یا از برچسب‌های «آفرین، صد آفرین، هزار آفرین و...» استفاده کنید. به‌ویژه برای دانش‌آموزان متوسطه اول و دوم. باور کنید که تشویق خیلی تأثیرگذارتر و ماندگارتر از تنبیه خواهد بود.

۱۵- چه خوب خواهد بود که بیشتر با رفتارمان به دانش‌آموز و دیگران چیزی را بیاموزیم نه با گفتار؛ به‌طور مثال هنگام ورود به کلاس و در حضور دانش‌آموزان اگر آشغال و زباله‌ای روی زمین ریخته باشد، بدون اینکه درخواستی از دانش‌آموزی برای برداشتن آن داشته باشیم، خودمان آن زباله را برداریم و در سطل زباله بریزیم، قطعاً تأثیرش خیلی بیشتر از غر زدن یا نصیحت کردن خواهد بود.

۱۶- پیشنهاد می‌دهم کتاب‌های صوتی را در زمینهٔ موفقیت، فن بیان، هدف‌گذاری، زندگی‌نامهٔ انسان‌های کارآفرین و موفق و... در اختیار دانش‌آموز بگذارید و از آن‌ها بخواهید که به‌عنوان فعالیتی خارج از کلاس برای کسب نمره بیشتر یا برای نادیده گرفتن نمرات پایین گذشته، کتاب‌های صوتی پیشنهادشده را خلاصه‌نویسی کنند و همراه با خوانش برای شما ارسال کنند. تعدادی کتاب صوتی مفید در سایت book.Rw24.ir موجود هست.

۱۷- چند روش پیشنهادی دیگر برای متفاوت بودن در تدریس

- ✓ الف: دفتری شصت برگ یا کلاسور داشته باشید و نام آن را بگذارید «**کتاب همه**»؛ همه دانش‌آموزان کلاس شما باید در نوشتن آن نقش داشته باشند. به هر دانش‌آموز یک صفحه یا یک ورق اختصاص دهید؛ دانش‌آموز می‌تواند در آن عکس، نقاشی، خاطره، شعر و... بنویسد؛ شما در پایان سال تحصیلی، مجموعه‌ای از بهترین‌ها را خواهید داشت.
- ✓ ب: با استفاده از شیوه تجسم فضایی، محتوای درس‌هایی را که به صورت توصیفی هستند در حافظه بلندمدت دانش‌آموزان ثبت کنید. (برای آشنایی با شیوه تجسم فضایی، سایت NM.RW24.ir را ببینید).
- ✓ پ: با تشویق شما، هر دانش‌آموز دفتری به نام «دفتر ترین‌ها» تهیه کند. در این دفتر دانش‌آموزان بهترین‌ها، زیباترین‌ها، جالب‌ترین‌ها، خوب‌ترین‌ها، خلاق‌ترین‌ها و... که حالش را خوب می‌کند، جمع‌آوری و نگهداری کند.
- ✓ ت: از روش «تصوّر کن و از برکن» برای حفظ فرمول‌ها، نکات مهم و کوتاه، کلمه‌هایی که ارزش املائی و معنایی دارند استفاده کنید. به این صورت که دانش‌آموز چشمانش را ببندد و با چشمان بسته، بدون خودکار و با دست خالی، آن نکته را در فضای خالی ذهنش یادداشت، تصوّر و تکرار کند.
- ۱۸- پیشنهاد می‌کنم که سالی دو بار، «**مسابقه شجاعت**» را برای تکریم والدین، در کلاس‌هایتان اجرا کنید. شیوه اجرا در سایت ... توضیح داده شده است.
- ۱۹- جهت اینکه آگاهی‌تان برای نحوه برخورد با دانش‌آموز بالاتر برود پیشنهاد می‌کنم که کتاب‌های زیر را مطالعه کنید:
 - الف: کتاب «معلمی با طعم عشق» اثر خانم فاطمه غفوری را از سایت NM.RW24.ir دریافت و گوش کنید یا بخوانید. قیمت فایل صوتی و پی‌دی‌اف کتاب ۱۹ هزار و ۹۰۰ تومان است.
 - ب: کتاب چایی و صوتی «به بچه‌ها گفتن، از بچه‌ها شنیدن» در مورد نحوه برخورد با انواع دانش‌آموز، می‌تواند در تدریس بهتر به شما کمک زیادی بکند.
 - پ: فایل پی‌دی‌اف کتاب «زنگ مهر» اثر حمید علامه را می‌توانید از سایت NM.RW24.ir رایگان دریافت و مطالعه کنید.
 - ت: فایل پی‌دی‌اف کتاب پرفروش «برگ زندگی» اولین اثر حمید علامه را می‌توانید از سایت NM.RW24.ir به رایگان دریافت و مطالعه کنید.
 - ث: در کانال ایتا با عنوان «چگونه تدریس کنیم؟» به آدرس [@RW2412](https://www.instagram.com/RW2412) می‌توانید فایل‌های صوتی درزمینه شیوه‌های تدریس را گوش کنید.
- ۲۰- پیشنهاد می‌کنم که در اوایل سال تحصیلی دوربین فیلم‌برداری به کلاس‌های درستان ببرید و با تک‌تک دانش‌آموزان مصاحبه کنید و در پایان فیلم‌برداری، از همه ی دانش‌آموزان بخواهید که به مدت ۵ ثانیه، چشم‌هایشان را ببندند و شما از تمام دانش‌آموزان، با چشم بسته، فیلم‌برداری کنید و در پایان همان سال تحصیلی، فیلم را مجدد برای همه پخش کنید و گذر سریع عمر را به آن‌ها نشان دهید. در فیلم از آن‌ها سؤال‌های زیر را بپرسید:
 نام و نام خانوادگی، نام کلاس و مدرسه، شغل آینده و چرا می‌خواهند این شغل را انتخاب کنند و...؛ این فیلم را در چند جای امن و مطمئن نگهداری کنید.
- سال‌ها بعد، می‌توانید همین فیلم را به بعضی از دانش‌آموزان، به قیمت مناسبی بفروشید و مبلغ دریافتی را در همان مدرسه‌ای که دانش‌آموز درس خوانده، هزینه کنید. (من خودم این کار را انجام داده‌ام).
- ۲۱- چند سال پیش برای کاهش گسست بین نسلی و بهبود روابط بین والدین و فرزندان، نامه‌ای به والدین نوشتم و در آن نامه به «**چهل نکته مهم که والدین باید بدانند**» اشاره کردم. در صورت تمایل متن این نامه را از سایت NM.RW24.ir دریافت کنید و برای والدین دانش‌آموزانتان ارسال فرمایید.

۲۲- از حدود ۲۳ سال پیش، در اواخر هر سال تحصیلی، نامه‌ای با عنوان «پندنامه»، به همه دانش‌آموزانم می‌نوشتیم؛ متن این نامه را در سایت NM.RW24.ir گذاشته‌ام و اکنون هم که پایان ۳۰ سال خدمت عاشقانه‌ام در آموزش و پرورش هست، تجربه زیسته‌ام را با احترام و با افتخار در اختیار شما معلم عزیز و ارجمند قرار می‌دهم و مطمئن هستم که مفید خواهد بود.

۲۳- مراسم «گل گردون» را در کلاس اجرا کنید. برای اجرای مراسم «گل گردون» در کلاس، کافی است یک شاخه گل رز طبیعی یا مصنوعی را به کلاستان ببرید و از یک سمت کلاس، به ترتیب، گل را به دست دانش‌آموزان بدهید. گل در دست هر دانش‌آموز که قرار گرفت، بقیه دانش‌آموزان همه با هم دست بزنند و همه سه بار بگویند: «(نام کوچک دانش‌آموز) دوست داریم!» و سپس دانش‌آموز بعدی و بعدی. لطفاً از دانش‌آموزان بخواهید که همین مراسم را، حداقل به مدت شش ماه، هفته‌ای سه بار در منزل و با حضور اعضای خانواده‌شان اجرا کنند. (همچنین در پایان بعضی از زنگ‌ها، از هر دانش‌آموز بخواهید که حداقل ۲ مورد که می‌تواند شکر گذار نعمت‌های خداوند باشد، برای شما بیان کند).

۲۴- خلاصه اینکه معلم عزیز **شغل معلمی فقط عشق می‌خواهد!** اگر می‌خواهید که همواره معلم نمونه و ارزش‌آفرین و تأثیرگذار باشید، با «عشق» وارد کلاس شوید؛ اگر واقعاً عاشق شغل معلمی هستید در این شغل بمانید؛ و اگر تحمل سختی‌ها و مشکلات آن را ندارید، رهایش کنید و به دنبال کسب‌وکاری آزاد و مستقل برای خودتان باشید. راستی اگر خواستید با من بیشتر آشنا شوید عبارت «رزومه حمید علامه» را در اینترنت جستجو کنید.

عاشقانه دوستان دارم!

حمید علامه

معلم فارسی یا همان معلم زندگی

۱ مهرماه ۱۴۰۲

تلفن: ۰۹۱۵۳۱۲۲۰۵۶